

У рамках визначення фінансової стратегії будь-якого підприємства, звичайно, виникають два завдання: залучення ресурсів для здійснення господарської діяльності; розподіл ресурсів (інвестування) [3].

Таким чином, фінансову стратегію підприємства у сукупності становлять Інвестиційна й кредитна стратегія. А потім уже розробляється генеральна стратегія.

Основним завданням при виборі напрямку інвестування є визначення економічної ефективності вкладення засобів в об'єкт інвестицій. По кожному об'єкту доцільно скласти окремий інвестиційний план.

Для оцінки ефективності виробничих інвестицій у ту або іншу стратегію в основному застосовуються наступні показники: чистий наведений дохід, внутрішня норма прибутковості, строк окупності капітальних вкладень, рентабельність проекту й розрахунок точки безбитковості.

Треба при цьому відзначити, що обидва зазначених вище показники доцільно застосовувати одночасно, тому що внутрішню норму прибутковості можна розглядати як якісний показник, який характеризує прибутковість одиниці вкладеного капіталу, а чистий наведений дохід є абсолютним показником, що відображає масштаби інвестиційного проекту й одержуваного доходу.

Наступним етапом інвестиційної стратегії є розробка плану проекту. Зміст плану реалізації проекту (плану проекту) у значній мірі залежить від характеру самого проекту.

В інвестиційному плані конкретної стратегії закріплюються попередні оптимальні значення фінансових показників: прибутковості, ризику, умов фінансування, і ін. показників. Ці параметри створюють зацікавленість у фінансуванні інвестицій, знижують сукупні витрати, створюють умови мінімізації фінансового ризику інвестора.

Висновки. Запропонована структура стратегічного плану підприємства, яка відображає усі напрями діяльності, докладно розглянуті найбільш важливі розділи: маркетингова, продуктова стратегії і фінансовий розділ. Дана методика стратегічного планування, яка являє собою достатньо ефективний інструмент стратегічного аналізу, планування і контролю, бази, яка використовує в якості результатів аналіз зовнішнього середовища й внутрішню інформацію підприємства.

Зрозуміло, що така модифікація стратегічного плану не є єдиною можливою й не виключає інші варіанти, обумовлені специфікою діяльності або поставленими цілями й завданнями. Однак запропонований стратегічний план досить універсальний, і навіть у випадку розробки на вітчизняних підприємствах тільки основних стратегій, він може допомогти в розширенні інформаційного простору вітчизняної економіки й залучення додаткових інформаційних ресурсів, допоможе надалі перейти до повноцінного стратегічного планування.

Література

1. Вербицький І.С., Точилін В.О. Моделі стратегічного планування: світовий досвід та практика впровадження. – Актуальні проблеми економіки 2007 №1. – с.109-117
2. Жилінська Л.О. Сутність і принципи стратегічного планування. – Держава і регіони 2007 №3. – с.79-82
3. Жилінська Л.О. Напрями розвитку стратегічного планування в сучасних умовах. – Економіка та держава 2007 №3– с.32-34
4. Жилінська Л.О. Обґрунтування структури і змісту стратегічного плану підприємства. – Інвестиції Практика та досвід 2007№4– с.32-35

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Кичук К.М.

Науковий керівник: Козловський С.В., к.е.н., доцент

В даній статті проведено теоретичне дослідження поняття фінансової стійкості підприємства. Досліджено комплексне визначення категорії стійкості підприємства, види стійкості підприємства. Запропоновано етапи аналізу фінансової стійкості підприємств.

Постановка проблеми. Процес переходу до ринкової економіки в Україні та формування ринкових структур вимагають нових підходів до дослідження проблем організації та використання фінансових ресурсів підприємства. У складних умовах вітчизняного податкового клімату, кризи платежів, уповільнення реформ у виробничій та соціальній сферах, цілі підприємства можуть мати різну спрямованість щодо одержання і розподілу прибутку та збільшення доходів. Фінансовою запорукою ефективної діяльності підприємства в ринкових умовах повинно бути забезпечення його фінансової стійкості, оптимальний рівень якої підтримується за допомогою універсальних методів, вироблених ринковою практикою і об'єднаних через науку фінансового менеджменту в струнку та ефективну в практичному відношенні систему. В ринкових умовах основою стабільного положення підприємства служить його фінансова стійкість. Якщо підприємство фінансово стійке, платоспроможне, то воно має ряд переваг перед іншими підприємствами того ж профілю для отримання кредитів, залучення інвестицій, у виборі постачальників і в підборі кваліфікованих кадрів. Чим вище стійкість

підприємства, тим більш воно незалежне від несподіваної зміни ринкової кон'юнктури і, отже, тим менше ризик виявитися на краю банкрутства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань оцінки фінансового стану підприємств займалися Бандурка О.М., Борисова В.А., Василик О.Д., Галушко О.С., Івахненко В.М., Ковальов В.В., Костирко Л.А., Крейніна М.Н., Лайко П.А., Ляшенко Ю.І., Пелипенко Л.П., Поддєрьогін А.М., Сав'як І.Я., Сайфулін Р.С., Ференц І.Д., Шеремет А.Д., Чепурко В.В., Чупіс В.А. та інші, хоча недостатнє місце в них займає оцінка фінансової стійкості.

Мета статті. Метою даної статті є дослідження значення показника фінансової стійкості в сучасному менеджменті.

Виклад основного матеріалу. Фінансова сторона діяльності підприємства є одним з основних критеріїв його конкурентного статусу. На базі фінансової оцінки робляться висновки про інвестиційну привабливість того або іншого виду діяльності і визначається кредитоспроможність підприємства.

Перед фінансовими службами підприємства ставляться задачі по оцінці фінансового стану і розробці заходів по підвищенню фінансової стійкості [1].

Фінансовий стан у загальних рисах обумовлений ступенем виконання фінансового плану і мірою поповнення власних засобів за рахунок прибутку і інших джерел, якщо вони передбачені планом, а також швидкістю обороту виробничих фондів і особливо оборотних коштів. Таким чином, добре організоване фінансове планування, що базується на аналізі фінансової діяльності, служить заставою доброго фінансового стану.

Фінансовий стан – найважливіша характеристика економічної діяльності підприємства. Він визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал в діловій співпраці, є оцінкою ступеня гарантованості економічних інтересів самого підприємства і його партнерів по фінансових і інших відносинах.

Стійкий фінансовий стан формується в процесі всієї виробничо-господарської діяльності підприємства. Визначення його на ту або іншу дату відповідає на питання, наскільки правильно підприємство управляло фінансовими ресурсами протягом звітного періоду. Проте партнерів і акціонерів цікавить не процес, а результат, тобто самі показники і оцінки фінансового стану, які можна визначити на базі даних офіційної публічної звітності.

Умовою життєдіяльності і основою стабільності стану підприємства в ринковій економіці виступає його стійкість. На стійкість підприємства впливає дуже багато факторів. Від того, які саме фактори впливають на неї, розрізняють декілька видів стійкості [2,3].

Відповідно до підприємства як господарюючого суб'єкта існує:

Внутрішня стійкість – це такий фінансовий стан підприємства, за якого забезпечується достатньо високий результат його функціонування. Фінансова стійкість відображає постійне стабільне перевищення доходів над витратами, вільне маневрування грошовими коштами підприємства, здатність шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробництва і реалізації продукції, а також затрати на його розширення і оновлення.

Загальна стійкість відображає рух грошових потоків, який забезпечує постійне перевищення надходження коштів (доходів) над їх витрачанням (затратами). Умовою загальної стійкості підприємства є його здатність вільно розвиватися в умовах внутрішнього і зовнішнього середовища. Для цього підприємство повинно мати гнучку структуру фінансових ресурсів.

Головною складовою загальної стійкості підприємства є фінансова стійкість, яка формується в процесі всієї його фінансово-господарської діяльності.

Рис. 1. Комплексне визначення категорії стійкості підприємства [1]

Фінансова стійкість підприємства - це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [2].

Використовувані методики призначені для забезпечення управління фінансовим станом підприємства і оцінки фінансової стійкості в умовах ринкової економіки.

Вона пов'язана із структурою балансу підприємства, ступенем його залежності від кредиторів і інвесторів. Але ступінь залежності від кредиторів оцінюється не тільки співвідношенням позикових і власних джерел засобів. Це більш багатогранне поняття, що включає оцінку і власного капіталу, і складу оборотних і необоротних активів, і наявність або відсутність збитків і т.д.

Крім того, фінансовий стан підприємства важливий податковим органам – з погляду здатності підприємства своєчасно і повністю сплачувати податки. Нарешті, фінансовий стан підприємства є головним критерієм для банків при рішенні питання про доцільність видачі йому кредиту, розмірах відсотка і терміну [4, 5, 6].

Таким чином, від поліпшення показників фінансового стану підприємства залежать його економічні перспективи, надійні ділові відносини з партнерами.

Під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників фінансовий стан підприємства постійно змінюється, тому ні саме підприємство, ні учасників ринку не задовольняють дискретні звітні дані про фінансовий стан підприємства. Їм необхідно знати і якісну характеристику фінансового стану, тобто наскільки воно стійке в часі, як довго воно може зберігатися під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників, і яким попереджувачим заходам необхідно вжити для збереження цього нормального стану або для виходу з передкризового або кризового стану.

Для вирішення середньострокових і стратегічних задач по розвитку підприємства керівництву необхідно мати відповідний інструментарій для оцінки і прогнозування зміни фінансової стійкості

Фінансова стійкість — це стан активів підприємства, що гарантує йому постійну платоспроможність [1]. Схеми теорії фінансової стійкості наведено рисунки 2-3.

Характеризується фінансова стійкість підприємства так:

- достатньою фінансовою забезпеченістю безперервності основних видів діяльності;
- фінансовою незалежністю від зовнішніх джерел фінансування;
- здатністю маневрувати власними коштами;
- достатнім забезпеченням матеріальних оборотних засобів власними джерелами покриття;
- станом виробничого потенціалу.

Деякі економісти дають більш коротку характеристику фінансової стійкості, визначаючи її як стан рахунків підприємства, який гарантує постійну його платоспроможність.

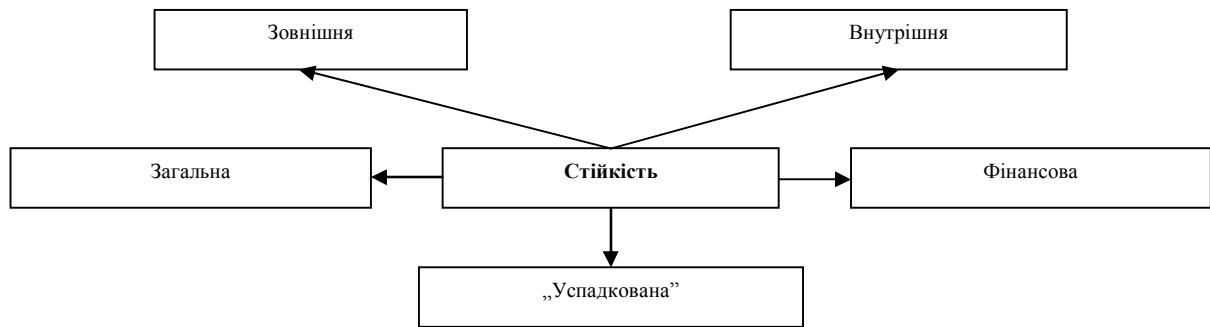

Рис. 2. Види стійкості підприємства

Рис. 3. Види фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість передбачає те, що ресурси, вкладені у підприємницьку діяльність, тобто випічку та продаж хлібобулочних виробів, повинні окупитись за рахунок грошових надходжень від господарської діяльності, а одержаний прибуток забезпечувати самофінансування і незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування майна (активів).

Етапи аналізу фінансової стійкості наведено на рис. 4.

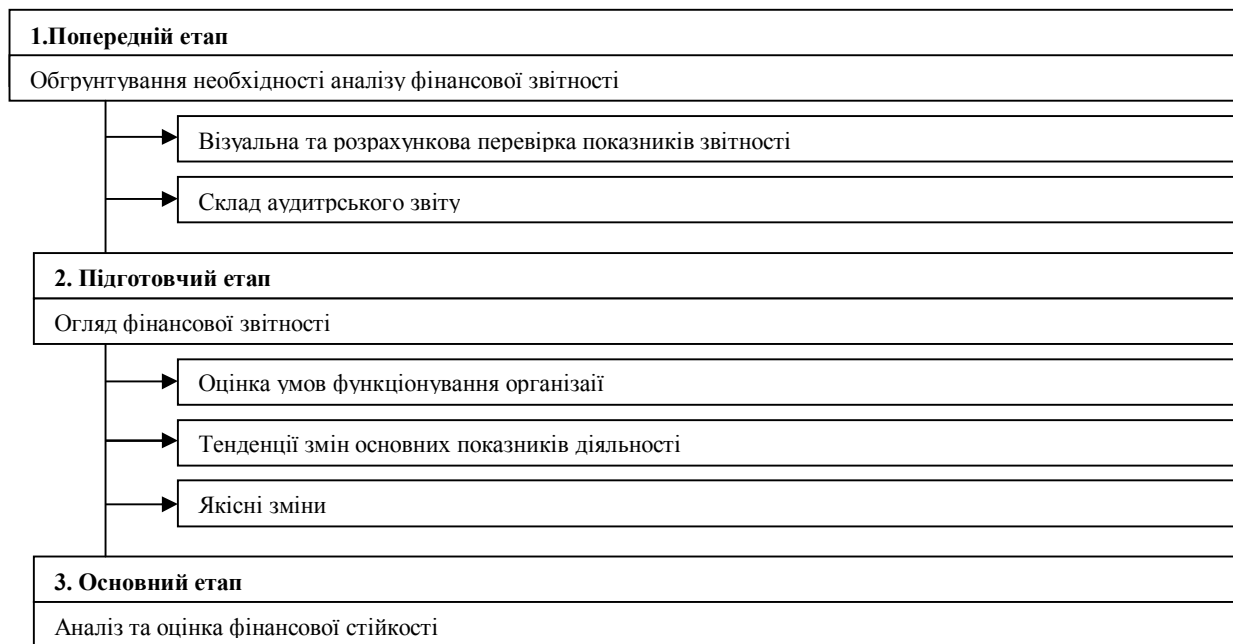

Рис. 4. Етапи аналізу фінансової стійкості організації

Висновки. Таким чином, фінансова стійкість є найважливішою характеристикою фінансово-економічної діяльності підприємства в умовах ринкової економіки. Якщо підприємство фінансово стійко, то воно має перевагу перед іншими підприємствами того ж профілю і залучень інвестицій, в отриманні кредитів, у виборі постачальників і в підборі кваліфікованих кадрів. Нарешті, воно не вступає в конфлікт з державою і суспільством, оскільки виплачує своєчасно податки до бюджету, внески до соціальних фондів, заробітної платні – робочим і службовцям, дивіденди – акціонерам, а банкам гарантує повернення кредитів і сплату відсотків по них.

Чим вище стійкість підприємства, тим більш воно незалежно від несподіваної зміни ринкової кон'юнктури і, отже, тим менше ризик виявитися на краю банкрутства.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. А розробка заходів щодо підвищення фінансової стійкості підприємства є невід'ємною складовою його успішної діяльності.

Література

1. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її оцінка, навчальний посібник.-Житомир.2001р.- С.184-192.
2. Тарасенко Н.Б. Економічна діяльність промислового підприємства, навчальний посібник.- К.: Алерта, 2003р., С.378-385.
3. Г.В. Митрофанов, Г.О.Кравченко, Н.С. Барабаш, Фінансовий аналіз, навчальний посібник -К.2002р., 305с.
4. Мец В.О. Економічний аналіз, навчальний посібник. – К., 2001р., 235с.
5. Бандурка А.М., Червяков І.М.Фінансово – економічний аналіз підприємства. – Харків, 1999р.